

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előzetesek
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: detési irodák :: ::
Megjelenik vásár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 154. szám.

Hétfő, július 9.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentései. —

A háboru mai hirei.

Nagy légi támadás London ellen.

Budapest, július 9. Londonból sürgönyzik: A Reutter-ügynökség jelenti:

Az ellenség ma a legvadabb légi támadást intézte mely az eddigiekkel messze felülmúlja. Szokatlan vakmerőséggel világos nappal, csekély magasságról dobott bombákat a Cityre. A bombázás tizenöt percig tartott és amennyire eddig ismeretes, harmincheten meghaltak, száznegyvenegyen megsebesültek.

Budapest, július 9. Berlinből jelentik:

A német repülő-támadások a londoni Szt. Katharina dokkokban, több raktáron és a vasuti épületeken óriási károkat okoztak.

Az antant konferenciája.

Budapest, július 9. Stockholmból táviratozzák:

Londoni jelentés szerint Amerika is részt vesz azon a konferencián, amelyen az antant hadicéljainak revízióját fogják megvitatni Oroszország részéről Kerenszki, Teresenszko és az orosz kormány más tagjai is vesznek részt. Ez a részvétel azonban az offenzíva kimeneletétől függ.

Tengeralttjáróink sikere.

Budapest, július 9. Berlinből sürgönyzik: A német admirális jelenti:

Az Atlanti oceánon egyik buvárhajónk ismét 23.000 brutto tonna hajtóerőt elsüllyesztett. A Földközi tengeren pedig tizenegy gőzöst, harminckilenc viatorlást süllyesztettek el buvárhajónk összesen 50.000 brutto tonnatartalommal.

Budapest, július 9. Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelentése szerint az Ariadne francia tengeralttjárót ellenséges buvárhajó június 19-én a Földközi tengeren elsüllyesztette. A tiszték és a legénység egy része életüket veszítették. Kilenc embert megmenettettek. A külügyminiszterium közlése szerint ezenkívül az Orleans nevű amerikai gőzöst is megtorpedózták és elsüllyesztették, mely alkalommal a személyzeiből többen elvesztek.

Budapest, július 9. Londonból jelentik: Egy angol torpedóremboló az Északi tengeren ellenséges buvár-

hajótól találva elsüllyedt. Egy tiszt és hat ember elpusztult.

Budapest, július 9. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Az elsüllyesztett hajók leg többjének rakománya, amennyire megállapítani lehetett, élelmiszer, olaj, közsén és bányatermék volt.

Amerika élelmet szállít Angliának.

Budapest, július 9. Rotterdamból táviratozzák:

Anglia és Amerika között júniusban megegyezés jött létre arra nézve, hogy az élelmiszerhiány megszüntetése céljából Amerika minden héten két élelmiszerral megrakott gőzöst indít Angliába hadihajók kíséretében.

A francia hadügyminiszter az offenzíváról.

Budapest, július 9. Párisból jelenti a Havas-ügynökség:

A kamara ülésén Painleve hadügyminiszter beszédet tartott, amelyben rámutatott azon súlyos hibákra, amelyeket a legutóbbi offenzíva alkalmával elkövettek. Hangoztatta, hogy mindazokat, akiket a hibákért felelőség terhel, felmentik állásuktól közöttük elsősorban a főparancsnokokat. Azzal fejezte be beszédét, hogy a francia hadsereg minden erejével küzdeni fog az ellenség ellen a végső győzelemig.

A Wolf-iroda esti jelentései.

Budapest, július 8. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-iroda jelenti:

Nyugaton, a Chemin des Dames-on, Filantól délkeletre **egy sikeres előtörésünk jelentékeny területnyereséget és hétszáz foglyot eredményezett.**

Budapest, július 9. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-iroda jelenti:

Keleten az oroszok Stanislaunál újból támadtak.

A kínai polgárháboru.

Budapest, július 9. Sanghaiból jelentik a Reuter-ügynökségnek: A köztársasági csapatok Lengfangnál megtámadták és szétszórta a monarchista csapatokat. A szétvert csapatok üldözése mellett a köztársaságiak tíz mérföldnyire nyomultak elő Peking felé. A volt köztársasági elnök Tuanchint kinevezte miniszterelnökké.

Budapest, július 9. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből: **A kínai császár lemondott trónjáról.**

Gróf Eszterházyt és gróf Apponyit megválasztották képviselőkké.

Budapest, július 9. A gálszécsi kerületben ma volt a képviselőválasztás amelyen gróf Eszterházy miniszterelnököt egyhangulag megválasztották képviselővé.

Ugyancsak ma volt Jászberényen is a képviselőválasztás amelyen Gróf Apponyi Albertet választották meg egyhangulag.

Képviselőjelölés Ráckeven.

Budapest, július 9. A ráckevei választókerületben ma volt a jelölő gyűlés, a melyen Palugyay államtitkárt jelölték újból képviselőnek. Palugyay programbeszédében toglalkozott a választójog kérdésével és kijelentette, hogy lehetetlen miszerint a nép a világháboru után is el legyen zárva attól, hogy beleszólhasson az ország sorsának intézésébe. A kormány teljesíteni fogja azt a mit a király akar és a nép óhajt, miként a miniszterelnök kijelentette: a kormány a választójoggal áll vagy bukik,

A német császár Berlinben.

A császár a kancellárnál.

Budapest, július 9. Berlinből sürgönyzik, a Wolf-iroda jelenti:

Vilmos német császár Berlinbe érkezése után a pályaudvarról a birodalmi kancellárhoz hajtattott és meghallgatta annak előterjesztését.

Hindenburg és Ludendorff a császárnál.

Budapest, július 9. Berlinből jelentik:

Hindenburg vezértábornagy és Ludendorff nagyfőhadiszállásmester a császárnak megtették katonai előterjesztéseiket és még szombaton elutaztak a nagyfőhadiszállásra.

A német birodalmi gyűlés.

Téves sajtóhírek a főbizottság tárgyalásáról.

Budapest, július 9. Berlinből táviratozzák:

A birodalmi gyűlés főbizottságában folyt tárgyalásokról a sajtóban oly hi-

„Legujabb“ hireink fojttatása a negyedik oldalon van.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések július hó 8-ikáról.**
A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harcér:

A Kárpátokban csak mérsékelt ellenséges ágyutüz és csekély felderítő tevékenység folyt. Stanislaunál az ellenség támadásait tegnap és ma reggel nagy szívóssággal megismételte. Egy sikertelen gyöngébb előretörés után délután egy óra felé a stanislaui országot mindkét oldalán elterülő állásaink ellen döntő lökésre nagy tulnyomó erőket vetett harcra. Minden támadása megtört miskolci hadosztályunk összes fegyvernemeinek vitéz magatartásán és kiváló együttműködésén. Az esti órákban legelőbb levő árkaikba kevés helyen benyomult ellenséget már tüzési tűzünk lefogta. Egy ma reggel előkészítő tüzelés nélkül megindított előretörés szintén sikertelen maradt. A Bisztrica, Szolotwinszka-völgyében Huta mellett az ellenség szintén nagyobb erőket indított támadásra. Itt az I. Ferenc József császár és király nevét viselő I. számú kipurált szilézi gyalogezred szívós harcban megtartotta összes állásait. Az előző napok legfőbb támadásai területein egy Zborowtól délnyugatra megkísérelt sikertelen ellenséges előretörésen kívül nagyobb harcművelet nem volt.

Olasz és délkeleti harcér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadosztályja: A tengerparton az Ypern és Witschäte-szakaszon, valamint Lensnél és a Somme és Oise között váltakozó eréjű volt a tüzharc míg Yperntől keletre angol felderítő előretöréseket megghusítottunk. Felderítő osztagainknak St. Quentintól északnyugatra és nyugatra sikerült foglyokat beszállítani. A német trónörökös hadosztályja: A franciák naphosszat tartó tüzési hatás után este felé Cernitől keletre jelentékeny erővel támadásra nyomultak előre. Rohamuk tüzünkben és kézigranát harcokban súlyos veszteségükkel összeomlott. Hasonló kudarccal végződött éjjel több előretörésük a La Bovellet majortól délre és Aillestől délnyugatra húzódó árkaik ellen. Rohamcsapatainknak sikerült a Mennejeau majornál Laon Soisson-i országtól délre egy ellenséges tábororsón rajtaütetni. A Champagne nyugati részén a Cornillet-hegyen tegnap reggel a franciák egy másik támadását utasítottuk vissza. A Maas balpartján az ágyutüz este nagy heveségre fokozódott. Éjjel a 304-es magaslaton és a Morthonne nyugati lejtőjén erős francia támadások következtek. Az ellenséget visszavertük. Egyes árokrészekben még folyik a harc. Albrecht württembergi herceg hadosztályja: A lotharingiai sikon időnkint feléledő tüzelések és a rajna-rhonei-csatorna mellett folyt sikeres előtéri harcok kívül lényeges esemény nem történt. Július 6-ikáról 7-ikére virradó éjjel az arcvonal közelében történt bombavetések kivül német terület ellen is intéztek légi támadásokat. Ellenséges repülő a westfalai iparkörzetben, Trierben és környéken továbbá Manheimra, Ludwigshafenre, Rodaltnre összesen több mint száz gyújtóbombát hajtottak. Katonai kárt nem okoztak. Az egyik ellenséges repülőgép kezükre került. Erre július 7-én egyik repülőrajunk megtámadta Londont és déli 11 órára körül a Themse melletti dokokat továbbá a kikötői és raktári épületeket bőségesen bombázták. Gyújtó és robbanó hatást állapítottunk meg. A védekezés céljából felszálló angol repülőgépek egyiket London felett lelőttük. Az Anglia keleti partján fekvő Margatere is hajítottunk bombákat. Valamennyi repülőgépünk visszatért, egynek kivételével ez a nyílt tengeren volt kénytelen leszállani ahol tengeri haderőnk már nem hozhatták biztonságba. Az arcvonalon folyt légi harcokban és védőtüzelés

folytán az ellenség tegnap kilenc repülőgépet vesztett. Ezek egyikét Wolt hadnagy lőtte le, aki ezzel 33 ik légi győzelmet aratta.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonal: Böhm Ermolli vezérezredes hadosztályja: A Stripa és Zlota-Lipa közti harcmezőn az oroszok az előző napok hiába való veszteségei után nem ujthattak meg támadásukat. Ma reggel egy tüzelő előkészítés nélkül intézett támadásuk Zhorownál súlyos veszteségeikkel összeomlott. Stanislaui mellett tegnap és ma reggel folyt a harc. Itt osztrák-magyar ezredek közelharcban több orosz hadosztályt vertek vissza, amelyeknek megsemmisítő tüzünktől meggyérített rohamhullámai állásainkig előrenyomultak. Huta mellett a Bisztrica Szolotwinszka felső völgyében is visszavertünk egy orosz támadást. A keleti harcvonal többi hadseregénél a harci tevékenység mérsékelt korlátok közt maradt.

Macedon arcvonal:

A helyzet változatlan. — Ludendorff.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta dr. Dellimanic Lajos főispán elnöklésével július havi rendes ülését. Az ülés lefolyásáról lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Pancsova és Versecz városok új főispánjai.** Mint a hivatalos lap közli, Ófelsége a király a belügyminiszter előterjesztésére, báró Dániel Tibor főispán felmentésével, Pancsova és Versecz törvényhatósági városok élére külön-külön főispánt nevezett ki, még pedig Pancsova főispánjává *Nedeczky Jenő* főszolgabíró, Versecz főispánjává pedig dr. *Lányi Márton* törvényszéki bírót.

— **A katonai parancsnok dicsőrete.** Hesz Rudolf gyalogsági tábornok, temesvári katonai parancsnok a tegnapi napiraportban a következő dicsőretet közölte:

„*Szávics Sándor* ur, Nagybecskerek város főpénztárosa, az ottani katonai betegállomás üzemében a háboru kezdete óta a legnagyobb emberszeretettel működött, egy csapatokban mint az egyenkint odaérkezett beteg- és sebesült katonai személyek szükségleteinek ellátása körül. Ennél fogva nevezetnek önzetlen, ember-szerető tevékenységéért a legfőbb szolgálat nevében a katonai parancsnokság dicsőre elismerését fejezem ki.”

— **Primicia.** Mint Ernőházi írják, ott a napokban tartotta a község szülőlte *Hoffmann István* ujonnan felszentelt lelkész első miséjét. A szent aktushoz nemcsak a község, hanem a környék lakosai is nagyszámban gyűltek egybe a templomban, ahol *Éndresz Jakab* plébános felemelő ünnepi szentbeszéde után az új áldozat bemutatása első miseáldozatát, amelyben *Kaip Vilmos* ernőházi plébános szerepelt, mint manudaktor. Mise után áldomásra gyülekeztek össze az ünnepi aktus résztvevői.

— **A főgimnázium értesítője.** Mint a nagybecskereki főgimnázium igazgatósága közli, az intézet évi értesítője megjelent. A tanulók, vagy megbízottjaik, — az utóbbiak írásbeli felhatalmazás mellett, — délelőttökint fél 10 és fél 12 között saját példányaikat az igazgatói irodában átvehetik.

— **Halálozás.** *Thiering Ferenc* nagybecskereki építőmester életének 70. évében, hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat, kinek halálát kiterjedt rokonság gyászolja, tegnap temették el nagy részvét mellett.

— **A Délmagyarországi Tanító-egylet gyűlése.** A D. M. T. E. elnöksége az egyesület választmányát f. évi augusztus hó 9-ére Nagybecskerekre hívja egybe a konviktus lépületében tartandó gyűlésre, melynek napirendje: 1. Reggel 8 órakor a tamesvári és a nagybecskereki konviktus felügyelő-bizottságok közös felvételi gyűlése. 2. Délelőtt 10 órakor rendes választmányi gyűlés, amelynek tárgysorozata a Délvidéki Tanügy legközelebbi számában fog

megjelenni. 3. Déli 1 órakor közös ebéd a konviktusban. Az augusztus 8-án érkező résztvevők a konviktusban kapnak szállást előzetes bejelentésre.

— **Felvétel a nagybecskereki tanítói konviktusba.** A „Délmagyarországi Tanítóegylet” nagybecskereki fiukonviktusába az 1917-18-iki iskolai évben oly jó magaviseletű és jó előmenetelű tanulók vétetnek fel, akik a nagybecskereki főgimnáziumot, a felső kereskedelmi vagy polgári iskolát akarják látogatni. A konviktusba felvett tanulók közül: a) a „Délm. Tanítóegylet” rendes tagjainak és Torontálvármegye területén lakó köztisztviselők gyermekei 20 kor. felvételi, 4 kor. orvosi, 1 kor. telefondíjat és havi 40 korona ellátási díjat fizetnek. b) Oly tanítók gyermekei, kik nem tagjai az egyletnek, 24 kor. felvételi, 8 kor. orvosi, 1 kor. telefondíjat és havi 50 kor. ellátási díjat, c) nem tanítók és nem tisztviselők gyermekei pedig a b) alatti mellékdíjak mellett 70 kor. havi tartásdíjat fizetnek. Az általános nagy drágaságra való tekintettel és az élelmezési cikkek beszerzésének nehézségei miatt ezenkívül minden szülő köteles gyermeke után havonta egy-egy kilogramm sertézsírt az illető konviktusba bérmentesen beküldeni. A növendékek fehérneműjének mosatását a szülők otthon eszközölik. A hazaküldést minden hónapban a konviktus végzi, a mire legcélszerűbb ha a növendékek összevethető zsákot hoznak magukkal. A felvételi, orvosi, telefon- és első havi ellátási díjat a belépéskor előre kell lefizetni. A felvétel iránti (bélyegmentes) kérvények folyó évi július hó 30-ig *Wégling István* áll. isk. igazgató, felügy. bizotts. elnökhöz Nagybecskerek, Honvéd-u. 5. sz. küldendők be. A kérvényhez csatolandó: a tanuló évvégi bizonyítványa, esetleg annak másolata, a konviktus által kiadott nyilatkozat (mely a gondnoktól 10 filléres címzett boríték beküldésével kapható), orvosi bizonylat a tanuló egészségi állapotáról. Az egyleti tagoknak szabályszerűen kiállított tagsági levéllel és az utolsó nyugtával, a köztisztviselőknek pedig közvetlen hivatali főnökük nyilatkozatával kell a kedvezményre való igényjogosultságukat igazolniok. A felvétellel szülő értesítést a jelenkezők idejékorán kapják meg.

— **A vasutmenti termés megóvása.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a vármegyei hatóságokhoz, melyben hangsúlyozza, hogy a mozdonyzútrák által a lábán álló és főleg a már learatott mezei terményekben okozható tüzkárook lehető megelőzése a mostani háborus viszonyok között fokozott jelentőséggel bír, mert az ez irányban vltó gondoskodás is hozzájárul ahhoz, hogy minden rendelkezésre álló gabona a fogyasztás részére biztosítható. Szükséges tehát, hogy a mozdonyzútrák által okozható terméskárook megelőzésére vonatkozó szabályok pontosan megtartassanak. Eppen ezért tehát köteleességévé teszi a hatóságoknak, hogy a vasutak mentén fekvő községek eljárásait soronkívül utasítsák, hogy a pályamenti birtokok, illetve bérlők a mezei termények learatását ott, ahol a termés egyenlően beérett, a vasúthoz legközelebb eső részen kezdjék meg. A tarlót a vasut felől mindjárt a learatás után tisztogatásuk fel és a pályával párhuzamosan haladéktalanul védőbarázdákat szántsanak.

— **A zöldség, főzelék és gyümölcs országos forgalmának szabályozása.** A Budapesti Közlöny a zöldség, főzelék és gyümölcs forgalmának országos szabályozásáról rendeletet közöl. Ez a rendelet megjelenésével egyidejűleg hatályba lépett ugyan, de végrehajtásra csak akkor fog kerülni, amikor a rendeletben megjelölt szervek: nevezetesen a Zöldség-, Főzelék- és Gyümölcsforgalmi Részvénytársaság már megalakultak és működésüket megkezdték. Eddig az időpontig a zöldség, főzelék és gyümölcs forgalma az eddig érvényben levő szabályok szerint bonyolódik le, úgy, hogy addig szállítási igazolványokra és cikkeknek eddigi szabad forgalmában sem a belföldön, sem Ausztriával szemben szükség nem lesz.

— **Szállítási igazolványok szabályozása.** A kereskedelemügyi miniszter a hadiesemények

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedd n. 1917. évi július hó 10-én két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

Csók os éjszakák.

Három fejezet a szerelem bibliájából a főszerepben: P. Menichelli.

Pezsgőlegenda. Életkép 3 felvonásban. Amerika legnevesebb művészeivel, ragyogó amerikai film, mely feltűnést fog kelteni.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, július 10-ikén egy előadás,
este fél 9 órakor, rendes helyárral

Dorrit szereíme.

Életkép 3 részben.

Főszereplő: Dorrit Weixler.

A csodadoktor.

Vigjáték 2 felvonásban.

Jön! Jön! Jön!

A HALÁL ISTENNŐJE.

Helyárrak. Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1-20K, I. hely 1- K, II. hely 80 f. III. hely 50 f.

által indokolt esetben elrendelheti, hogy az általa megjelölt törvényhatóságok területén feladásra kerülő oly terményeket és cikkeket, amelyeknek vasuton, hajón vagy gépkocsin való szállításához igazolvány szükséges, szállítási igazolvány nélkül is lehessen szállítani, ha a küldemény valamely törvényhatóság, város, község vagy más közhatóság, miniszteri kirendeltség vagy a Haditermény részvénytársaság címére szól.

Romániai követelések bejelentése. A Román Erdekelték Központja serényen dolgozik a romániai kintlevőségek biztosítása és behajtása körül. A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja ennélfogva az érdekelteket, hogy követeléseiket legsürgősebben jelentsék be, akár a kamaránál, akár a központnál (Budapesti kereskedelmi és iparkamara).

Szodakészletek bejelentése. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy mindazok, akik egy métermázsánál több amoniákszódát, kristálysódát, jeceszódát és marónátront tartanak saját vagy idegen helyiségben készletben, kötelesek azt a június hó 25-én volt állapotnak megfelelően haladéktalanul bejelenteni. A bejelentéshez jelöléses űrlapok használandók, amelyek a kamaránál beszerezhetők.

A VÁRMEGYÉBŐL.

NAGYKIKINDA.

A város tűzifa és szén szükséglete. Majnitsky Lukács polgármester, tekintettel az eddig tapasztalt bajokra, amelyek a tűzifa- és szén beszerzése körül vannak, arra kérte a fa- és a szénközponti irodákat, engedélyezzenek a város részére a lakosság szükségletének a fedezésére 500 vagon tűzifát és 200 vagon kőszént.

Vizbefuult katona. Mahler Miklós, Mahler János itteni tekintélyes kereskedő 20 éves fia, aki mint tűzér szolgált Szegeden, a Tiszába fult. Miután hulláját a víz feldobta, szülei holttestét hazahozták és itt temették el a családi sírboltba.

NAGYSZENTMIKLÓS.

Az új kir. közjegyző. Nagyszentmiklós új kir. közjegyzője, dr. Holler Károly székelyre érkezett és legközelebb elfoglalja hivatalát.

Kitüntetés. Wagner Richárd gyógyszerész, népfelkelőzászlós, néhai Wagner János tanító fia, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és bátor magatartásáért a II-od osztályú ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Gaál László kir. utmestert nevezte ki a nagyszentmiklói járásra utmesternek, ki a napokban megkezdte működését.

A nagyszentmiklói állatvásár. A legutóbbi állatvásáron felhajtottak: 613 darab szarvasmarhát, 740 db lovat, 28 db juhut és 131 db disznót — Eladatott: 207 db szarvasmarha, 253 db ló, 16 db juh és 43 db sertés.

A nagyszentmiklói köztisztviselők foglalkozási szövetkezete e napokban tartotta közgyűlését, a melyen elnök lett: Popovics János, Elnök helyettes: Ronkovits István. Ügyvezető titkár: Sághy István. Ügyvezető titkár helyettes: Kovács Imre. Ügyész: Dr. Szilárd Adolf. Jegyző: Kovács Imre. Pénztáros: Steffán Antal. *Igazgatósági tagok:* Deutsch Vilmos, Hajnal István, Muth János, Ronkovits István, Rauthner Béla, Steffán Antal, Téglás Gábor, Weltner Péter és Tolnay Ede. *Felügyelő bizottsági tagok:* Éberle Károly, Rimár Jenő, Ruthner János és Téthi József.

PANCSOVA.

Eljegyzés. Pancsova város tb. főorvosának dr. Wittschlager Rezsőnek leányát Ducit eljegyezte Abt Albin öfelsége darabont testőrgárdájának főhadnagya.

Hősi halál. Farkas József vadászszázados, Pancsova város társadalmának közkedvelt tagja a vaskorona-rend, a III. oszt. katonai érdemkereszt és a Signum laudis tulajdonosa az olasz harctéren 35 éves korában hősi halált halt.

Hajóközlekedés Pancsova-Zimony között. Hogy Zimonyban a vonatok könnyebben elérhetőek legyenek, a helyi gőzös ezentúl Pancsováról reggel fél 6-kor, Zimonyból pedig este fél 9-kor fog indulni.

Magyar és bukovinai népfelkelők.

(A mesticanestii harcok történetéből.)

Mélyen lenn az erdős Bukovina déli részében, csodaszép völgyön keresztül folyik az Aranyos-Bisztrica. Balpartján egy magaslati vonal húzódik, amely délkeletről északnyugatnak fordulva, elvágja a Moldva völgyétől. E hegylánc legmagasabb csúcsa az 1875 méteres Giumalau. A két völgyet összekötő forgalmi erek egyik legfontosabbja a Jakobínából kiinduló országot, amely művészi kigyózásszerű el a 1999 méter magas Mesticanesti-nyerget, onnan leigyozik a pisztrángban bővelkedő Putna romantikus völgyébe és végül a Putnát Pozoritáig, ahol az a Moldva vába ömlik.

Nagyjában ilyen az a hadszíntér, amelyen a múlt év téli harcai lezajlottak. Még mindnyájan emlékszünk rá, milyen konokul igyekeztek az oroszok azon, hogy ezt a fontos utat megszerezzék. Támadásai összeomlottak a védők oroszlan bátorságán, de ott újra meg újra nekimentek a Mesticanestiszoros állásainak és nem engedtek addig, amíg a teljes kidőlés rá nem kényszerítette őket. A cs. kir. népfelkelő esendőrezred állította meg itt az ellenség tulerejét, győzelmesen védelmezte állásait. Az ezred soraiban bukovinai népfelkelők is küzdöttek, akiket később magyar népfelkelőkkel egészítettek ki. Szóljon e néhány sor a derék népfelkelők hőstetteiről.

Már 1915-ben föltartóztatták ott a rohamzó orosz tömegeket. Mikor aztán offenzívánk megindult, becsülettel kivették részüket hazájuk felszabadításából, de mikor más arcvonalak eseményei miatt fel kellett adnunk, visszavonultak a Mesticanesti-nyergen levő régi állásaikba. A hazai földnek ezt az utolsó csikját aztán törhetetlen erővel védelmezték a moszkoviták hatalmas tulerejű támadásai ellen. Az oroszok az itteni harcok folyamán csaknem két gyaloghadosztályt vetettek harcba, de minden erejük szétzúzódott a két népfelkelő zászlóaljban, amelynek pedig alig volt tartaléka. A legvéresebb és legkonokabb harcok a nyereg utzáro állása és az országot alagutját védelmező támpont körül dultak.

Az utzáro állás azon a helyen volt, ahol az országot átszeli a nyerget. Egy félszázadnyi őrség állt itt, amely a jó kilátásu magaslatokra néhány tábori őrsöt tolt ki, a legerősebbet és legfontosabbat mintegy ezer méterre az arcvonal élén, az uttól balrafekvő és megerősített magaslatra.

Októberben és novemberben egyre sürűbben jelentkeztek a fenyegető vihar előjelei. Bizonyos jelekből nyilvánvaló volt, hogy az oroszok nagy támadáson dolgoznak. De védelmünk sem tétlenkedett, — minden kis hegykupot dacos erőddé változtatott és bizakodva nézett az eljövendő események elé. Az oroszok egyre közelebb dolgozták magukat előállásainkhoz, tűzérésük november 25-én megkezdte a nyitányt. Reggel 8 órakor munkába fogtak a moszkoviták könnyű és nehéz ágyú, déltől egészen délután három óráig

pergőtüz viharozott. Ekkor előrontottak az orosz századok a tábori őrségek ellen, amelyek véres kéztusában kétszer le tudták rázni magukról a nagy tulert, de estefelé vissza kellett vonulniok a főállásba. A sötétség beálltával a tulságosan ekszponált főőrsöt is vissza kellett vonni. Mindössze egy tábori őrséget hagytak a helyén. Ennek másnap két orosz század támadását kellett elhárítani, amit olyan alaposan el is végzett, hogy az oroszok futva menekültek.

November 28-án a hadsereg egész arcvonalán megindult az oroszok nagy általános támadása. A Mesticanesti-szakaszra is teljes erővel rázudultak. Gyalogságuk szakadatlanul támadta derék népfelkelőinket, akik mindannyiszor visszaüttek az ellenséget. Az oroszoknak könnyebb volt a dolguk, mert folyton friss erőket vethettek harcba, míg népfelkelőinknek felváltás nélkül három napig kellett állniok az orosz gyalogság támadásait, amelyek szüneteit az orosz tűzéréség pergőtűzekkel töltötte ki. De a népfelkelők kitartottak teljesen szétlőtt árkaikban, dacára, hogy az orosz pergőtüz sokszor 40 lövést adott le percenként. Az oroszok itt-ott vissza tudták ugyan nyomni a tábori őrséget, sőt egyik árokdarabba is bejutottak, de népfelkelőink a 20. gyalogezred 2 századának segítségével ismét kivetették őket, 33 foglyot ejtve. November 30-án az oroszok tömérdek holttesten át még háromszor előretörték állásaink ellen. Eredmény: kudarc, mint az előző napokon. De még aznap este számos orosz járőr volt megfigyelhető, amint a tömegesen fekvő holttesteket és sebesülteket gyűjtötte, biztos jelétül annak, hogy több támadás nem következik. Legfőbb ideje is volt, derék népfelkelőink már alig álltak a lábukon. Közé voltak a teljes kimerüléshez, Három kemény ütközetnapon át le nem csukták szemüket, nem volt egy pillanatnyi pihenőjük, állóhelyükben elaludtak. Szerencsére az oroszokat — hiába volt minden tulerejük — borzalmas, véres veszteségeik még jobban kimerítették és lelegzetet kellett venniök. Állásunk ezen részét nem is bántották többé, támadásaikat északra helyezték. Jó öreg népfelkelőink öt hónapi állóharc után végre rövid pihenőhöz jutottak. Felváltották őket és egy hátrábbfekvő tartalékállásban kiegészíthették magukat. Pihenőjük mindenestre elég rövid volt, mert nemsokára megint a Mesticanesti-szorostól délkeletre fekvő magaslatokra küldték őket.

Szenhubert község előljárósága.

1030—1917. szám.

549—33

Hirdetmény.

Szenhubert község határában egy 4 évesnek látszó pejkanca, kis csillaggal bitangásban találtatott.

Ha igazolt tulajdonosa 1917. évi augusztus 4-ig nem jelentkezik, a gazdátlan jóság 1917. évi aug. 5-én délelőtt 9 órakor Szenhubert község házában nyilvános szóbeli árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el lesz adva.

Szenhubert, 1917. évi július hó 2-án.

Stoffel János
jegyző.

Bogner Miklós
bíró.

Magyar gyors- és gépirónő,
3 évi alapos iradai gyakorlattal állást
keres.

Szíves megkereséseket, feltételek megjelölésével, a kiadóhivatalba kér.

Zittera tanító

heti 1—2 órai oktatásra

kerestetik.

Szíves ajánlatok F. B. Jelligére a kiadóba kéretnek.

Legujabb.

— Folytatás. —

rek jelentek meg, a melyek fontos pontokra nézve tévesek. Mindezen közlemények csak önkényes kombinációkon alapulnak, mert a tárgyalások bizalmasak lévén, a bizottság eltekintett attól, hogy azok tartalmáról bármit is közöljön a nyilvánossággal.

A sajtó a kancellár beszédéről.

Budapest, július 9. Berlinből jelentik:

A „Germánia“ foglalkozik a birodalmi kancellár beszédével, amelyről azt mondja, hogy az általában megnyugtatólag hatott és ezzel az egyes lapok által hangoztatott válsághireknek eleje vétetett.

Nagy tűz Bécsben.

Budapest, július 9. Bécsből táviratozzák:

Tegnap délben a kilencedik kerületben levő Szervita templom kigyulladt és teljesen leégett. A nagy szélvész az egész kerületet elárartotta szikrákkal, úgy hogy számos tetőzet kigyulladt. A tüzet sikerült végre lokalizálni. A tűz színhelyén megjelentek Mária Terézia és Erzsébet főhercegnők, a miniszterelnök és a miniszterium több tagja.

Kétszobás butorozott

lakás

kiadó

Deák Ferenc-utca 7.

Mellékhelyiség nincs.

526—x.1

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu heti-fizetéssel azonnal felvételik

lapunk nyomdájában.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.

Steinmetz Géza (Am. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász

Ikity Dusa, Hunyadi-utca.
Nagyvinsky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Öz. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kartész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mesnik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötés:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogeria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesnik E. Levegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis M., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy, mappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter B. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötés:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söröző.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söröző.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.